

BIJLAGE Standpuntbepaling en stemadviezen ALV VNG 26 juni 2024

De volledige agenda en stukken zijn te raadplegen via [Agenda en stukken VNG ALV 26 juni 2024](#).

Agendapunt 5. Stand van zaken kabinetsformatie met aandacht voor:

a. VNG strategie richting nieuwe kabinet en uitwerking Hoofdlijnenakkoord

Ter vergadering zal een update worden gegeven over de VNG strategie en inzet voor de formatie en het nieuwe regeerprogramma.

b. [Resolutie](#) samenhangend beleid in de asielketen dat uitvoerbaar is voor gemeenten

De VNG heeft een eerste analyse gemaakt van het hoofdlijnenakkoord en verwacht dat de consequenties van het voorgenomen asielbeleid groot zijn, voor de asielzoekers en statushouders om wie het gaat, maar ook voor gemeenten en uitvoeringsorganisaties. Het is – gezien de huidige acute situatie in de asielopvang – van groot belang allereerst de rust en stabiliteit terug te brengen in de keten. Dit vraagt om het in stand houden van de Spreidingswet, in ieder geval totdat de asielketen op orde is. Ook moet de uitstroom uit de opvang worden bevorderd. Daarvoor is het essentieel dat de wettelijke taakstelling rond huisvesting in stand blijft en dat het nieuwe kabinet volop inzet op het vergroten van de woningvoorraad. De VNG stelt dat we alleen zo tot een werkend stelsel van opvang tot en met integratie kunnen komen dat aansluit bij het draagvlak en de draagkracht in de samenleving. Dit vraagt om een duidelijk gemeentelijk geluid.

In de resolutie worden de leden verzocht om in te stemmen met de volgende VNG-inzet (dictum):

- *Het standpunt in te nemen dat negatieve consequenties van beleidskeuzes op nationaal niveau inzake asielbeleid niet mogen worden afgewenteld op gemeenten;*
- *Bij het nieuwe kabinet te bepleiten dat als de Spreidingswet wordt ingetrokken, dat pas te doen als de asielketen op orde is, met voldoende (langdurig perspectief op) doorstroom en uitstroom;*
- *Er bij het nieuwe kabinet op aan te dringen dat gemeenten de huisvestingsopgave voor statushouders mogen blijven invullen op een manier die past binnen het lokale huisvestingsbeleid.*

Advies instemmen

Toelichting: Utrecht ondersteunt de lijn van de VNG. Zoals geschetst in de [raadsbrief van 11 juni jl.](#) volgt Utrecht ook de ontwikkelingen en de uitwerking van het Hoofdlijnenakkoord nauwgezet en blijven we ons sterk maken voor de Utrechtse invulling van de Landelijke Vreemdelingenvoorzieningen (LVV), de opvang van EU-arbeidsmigranten en goede, menswaardige opvang van asielzoekers (Spreidingswet) en de huisvesting van statushouders zodat zij kunnen beginnen met inburgeren en zo hun bijdrage te kunnen leveren in de samenleving. Samen met de VNG en andere grote steden houden we scherp in de gaten dat gevolgen van het nieuwe Rijksbeleid niet op de gemeenten worden afgewenteld. We zijn dan ook voornemens om met het nieuwe kabinet het gesprek aan te gaan over de uitvoerbaarheid van verscheidene plannen op het gebied van asiel en migratie.

Agendapunt 6. Stand van zaken bestuurlijke afspraken klimaat en energie

Tijdens de ledenvergadering zal een update worden gegeven over de bestuurlijke afspraken op gebied van klimaat en energie.

In het hoofdlijnenakkoord blijven de doelen van het Klimaatakkoord overeind. Veel zal afhankelijk zijn van hoe de verantwoordelijke minister het hoofdlijnenakkoord verder uitwerkt. Een versnelling in de te nemen klimaatmaatregelen ligt niet in de lijn der verwachtingen. De inzet van de VNG én van Utrecht verandert niet wezenlijk op dit dossier. De vier ingezette lijnen zoals in de VNG-notitie genoemd blijven overeind (1. Het speelveld en uitvoeringskracht gemeenten op orde; 2. Haalbaar, betaalbaar en

rechtvaardig voor de samenleving; 3. We doen het samen en in vertrouwen; 4. Houd koers richting 2050).

Mogelijk zal in de huidige context meer dan voorheen de focus liggen op bestaanszekerheid, energie-onafhankelijkheid van andere landen en op het bouwen van een lokaal georganiseerde energiesysteem van de toekomst. Daarvoor zijn investeringsmiddelen en uitvoeringskracht bij diverse partijen zoals gemeenten, netbeheerders, woningbouwcorporaties et cetera nodig.

Als Utrecht trekken we veel gezamenlijk op met de VNG, G40 en G4 om een eenduidig geluid te laten horen in gesprekken met het Rijk en/of politiek Den Haag. Zo is er in het voorjaar ook een gezamenlijke ontbijtsessie georganiseerd om nieuwe Kamerleden te informeren over de benodigde wetgeving voor gemeenten.

Agendapunt 7. Verenigingsstrategie 2030 (korte film), Pamflet 'Goed lokaal bestuur, Terug naar de kern'

De VNG presenteert het Pamflet 'Goed lokaal bestuur, Terug naar de kern' om zo de in een VNG commissie gestarte discussie te verbreden naar de vereniging. Het komend jaar gaat de VNG hierover met de leden in gesprek, online en op locatie. De opbrengst wordt later aan de leden voorgelegd.

Agendapunt 8. Jaarverslag 2023, Financieel Jaarverslag en verantwoording over het Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU)

Het Bestuurlijk jaarverslag 2023 ligt ter kennisname voor en gevraagd wordt om het Financieel Jaarverslag vast te stellen en om het bestuur décharge te verlenen.

Advies: Akkoord met het vaststellen van het financieel jaarverslag en décharge te verlenen.

Agendapunt 9. Voorstellen inzet en financiën VNG 2024

a. Contributievoorstel VNG

Het bestuur stelt de leden voor om de contributie, conform de afgesproken meerjarige systematiek, te verhogen met 5,2% (te weten: indexatie loon- en prijsontwikkeling van 4,2% plus 1,0% groei naar dekking kosten kernorganisatie VNG).

Advies 9a: instemmen

Toelichting: Het is wel van belang dat de VNG in de volgende Kadernota 2026 nog scherpere keuzes maakt om de kostenontwikkeling te beperken met het oog op de inwonerbijdrage, dit in het licht van het 'ravijnjaar 2026' en de bijbehorende bezuinigingen bij gemeenten om een sluitende begroting op te kunnen stellen.

b. Kadernota 2025 met ambities voor beleidsinzet en inzet op gebied GGU

Het Bestuur legt de volgende voorstellen aan u voor (bedragen exclusief BTW):

1. De VNG Kadernota 2025-2028, waarin VNG beleidsmatige ambities en de Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering geïntegreerd zijn, vast te stellen (voorstel 9b.)
2. In te stemmen met de GGU begroting 2025 inclusief de ophoging van fonds GGU (voorstel 9b.) in verband met:
 - a) de jaarlijkse indexatie op basis van de CPB indexcijfers (conform het ALV-besluit van 2020) Voor 2025 komt de indexatie uit op 4,2 % (€2.835.000);
 - b) de continuering van het Platform Sociaal Domein (€3.800.000, budgettair neutraal);
 - c) de investering in de nieuwe proposities Lokale agenda bestaanszekerheid, Asiel en migratie en Versterking gezamenlijke wetgevingsfunctie van (€3.375.000);
3. In te stemmen met de investering in Transitieprogramma Common Ground (€4.555.000) (voorstel 9c.)

c. De totale GGU-begroting 2025 en financiële bijdrage Fonds GGU (inclusief proposities: Platform Sociaal Domein; Lokale agenda bestaanszekerheid; Asiel en migratie; en Versterking gezamenlijk wetgevingsfunctie gemeenten)

Advies 9b & 9c: instemmen

Toelichting: De Kadernota 2025 bevat een overzicht van de ambities voor de beleidsinzet voor de komende jaren en inzet op het gebied van de GGU. In de Kadernota wordt beschreven hoe de VNG de komende periode werkt aan de belangrijke opgaven waar de gemeenten voor staan. Nieuw is dat de VNG in deze kadernota een meerjarig perspectief schetst. Er wordt vier jaar vooruit gekeken en de trends en ontwikkelingen die op gemeenten af komen worden beschreven. Voor 2025 worden de koerswijzigingen benoemd. Op drie onderwerpen doet de VNG een aanvullend voorstel om de krachten verder te bundelen in de Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU). Het gaat om de proposities: 1) Lokale agenda bestaanszekerheid, 2) Asiel en Migratie en 3) Versterking gezamenlijke wetgevingsfunctie.

Utrecht blijft, wat de focus en prioriteiten binnen de GGU betreft, voornamelijk kansen zien voor het bundelen van de krachten op gebieden waar de meeste efficiëntie te halen is zoals op het gezamenlijk organiseren van beleidsarme voorzieningen, zoals bijvoorbeeld het collectief versterken van de uitvoeringstaken die gemeenten gemeenschappelijk via het GGU uitvoeren. Zo passen we in Utrecht we een aantal ICT-oplossingen toe zoals Signalen (meldingen openbare ruimte), e-formulieren, ondersteuning werkprocessen, e.d.

De uitbreiding van het GGU fonds betekent een stijging van de inwonerbijdrage. Gezien de krappe financiële tijden bij gemeenten is het van belang dat de VNG bij een ontwikkeling van het GGU fonds scherper kijkt naar de inhoudelijke keuzes en prioritering, bijvoorbeeld aan de hand van een groeikader voor de kostenontwikkeling (denk aan volgen groei gemeentefonds), een financiële vertaalslag van de effecten voor gemeenten van (evt. voordelen van) nieuwe en bestaande proposities en kaders voor de prioritering van de proposities. Ook is het wenselijk dat de VNG voorafgaand aan de besluitvorming gemeenten meer betreft bij het uitwerken van kaders en prioritering.

d. Propositie Common Ground

Met het transitieprogramma Common Ground wordt gewerkt aan een toekomstbestendige inrichting van dienstverlening en informatievoorziening. In de propositie worden de verbetering van de publieke dienstverlening en de bijdrage die het transitieprogramma daaraan levert, beschreven.

Advies 9d: instemmen

Toelichting: Common Ground gaat om het landelijk neerzetten van een uniforme gezamenlijke Informatievoorziening/ICT voor alle gemeenten. Hier wordt al veel op gerealiseerd en geïnvesteerd door aan groot aantal gemeenten (waaronder Utrecht). Diverse oplossingen draaien al met succes, resulterend in een betere en goedkopere dienstverlening aan de inwoners. Verbreding van het gebruik naar 342 gemeenten is nu een noodzaak. Daarmee kunnen andere gemeenten van onze voordelen meeprofiteren én kunnen we onze kosten gaan delen met de andere gebruikers. Dit vraagt een landelijk programma dat dit faciliteert en organiseert.

Utrecht is al jaren voorstander van minder beleidsimpulsen en meer praktische realisatie voor gemeenten. Twee jaar geleden hebben de gemeenten zich gemobiliseerd om de versnelling te maken in de realisatie en productioneel maken van de Common Ground (lees: landelijk gestandaardiseerde informatievoorziening). De voorliggende propositie komt vanuit dit samenwerkingsverband. CIO-Utrecht heeft zitting in de Common Ground-Board. Er komt veel nieuwe wetgeving op lokale overheden af, zoals Digital decade. Concrete samenwerking van gemeenten m.b.t. software, infrastructuur en implementatie modellen is nodig om deze ontwikkelingen te kunnen implementeren.

Agendapunt 10. Initiatief VNG Risicobeheerfonds

Het plan voor het Risicobeheerfonds, een eigen schadeverzekeringsmaatschappij van gemeenten en VNG, wordt in de ALV toegelicht door de VNG. Het agendapunt ligt niet ter besluitvorming voor.

De gemeente Utrecht heeft in aanloop naar de ALV bij de VNG het belang benadrukt van volgordeelijkheid in het besluitvormingsproces en van het nader uitwerken van gevolgen en risico's - o.a. op gebied van financiën, bedrijfsvoering, noodzakelijk risico buffer/vermogen en risico's voor de nieuwe organisatie, aandeelhouders en deelnemers- alvorens tot besluitvorming over te gaan. Goed om te lezen dat is afgesproken dat het VNG bestuur pas na de Expert Opinion van KPMG en andere adviezen een besluit neemt over de daadwerkelijke oprichting van het Risicobeheerfonds. Indien het VNG-bestuur heeft besloten tot oprichting van het Risicobeheerfonds en de eigen verzekeraar, kunnen gemeenten individueel besluiten tot deelname.

Agendapunt 11. Verantwoording uitvoering moties, versie 6 juni 2024

Het VNG bestuur legt verantwoording af aan de leden over de uitvoering van de moties die zijn aangenomen in de ALV van 1 december 2023 en over twee moties die in deze ALV zijn aangehouden. Het bestuur vraagt in te stemmen met de verantwoording van het bestuur over de uitvoering van moties, inclusief de voorstellen om de betreffende moties als afgedaan te beschouwen dan wel aan te houden.

Advies: instemmen met de VNG-lijn. Het is zoals gebruikelijk het uitgangspunt dat moties worden afgedaan, waarbij de oproep in de motie integraal onderdeel wordt van de VNG-inzet op betreffende onderwerp.

Agendapunt 12. Invulling vacatures in VNG bestuur en -commissies

Op 22 mei jl. maakte de VNG de kandidaten bekend die door de Voordrachtscommissie waren voorgedragen voor in totaal 35 vacatures in het VNG-bestuur en een aantal VNG-commissies. De 15 voorgedragen kandidaten voor vacatures in de commissie Europa & Internationaal zijn op 22 mei door het bestuur benoemd, conform het Reglement voor de commissie Europa & Internationaal. Voor de overige 20 vacatures is de mogelijkheid geopend tot het stellen van andere kandidaten, conform de VNG Statuten. Er zijn hierop geen andere kandidaten gesteld. In deze ALV worden de 20 door de Voordrachtscommissie voorgedragen kandidaten ter besluitvorming aan de leden voorgelegd.

Advies: instemmen met het advies van de Voordrachtscommissie.